

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Karla Šimky a soudců JUDr. Miluše Doškové a Mgr. Evy Šonkové v právní věci žalobkyně: **Obec Hutisko-Solanec**, sídlem Hutisko-Solanec 512, Hutisko-Solanec, zast. Mgr. Janou Zwyrtek Hamplovou, advokátkou se sídlem Olomoucká 36, Mohelnice, proti žalovanému: **Krajský úřad Zlínského kraje**, se sídlem tř. Tomáše Bati 21, Zlín, za účasti osob zúčastněných na řízení: **I) B. Z. a II) L. Z.**, oba zast. Mgr. Martinem Začalem, advokátem se sídlem tř. Svobody 43/39, Olomouc, ve věci žalob proti rozhodnutím žalovaného ze dne 6. 11. 2018, č. j. KUZL 77900/2018, a ze dne 7. 11. 2018, č. j. KUZL 64599/2018, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 6. 12. 2022, č. j. 64 A 42/2018-79,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost žalobkyně se **o d m í t á**.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Osoby zúčastněné na řízení I a II **n e m a j í** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- IV. Žalobkyni se vrací soudní poplatek za kasační stížnost ve výši **5.000 Kč**, který bude vyplacen z účtu Nejvyššího správního soudu k rukám zástupkyně žalobkyně Jany Zwyrtek Hamplové, advokátky, do 30 dnů od právní moci usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalovaný rozhodnutím ze dne 6. 11. 2018, č. j. KUZL 77900/2018, zamítl odvolání žalobkyně a potvrdil rozhodnutí Městského úřadu Rožnov pod Radhoštěm (dále „stavební úřad“) ze dne 10. 7. 2018, č. j. MěÚ-RpR/25473/2018, kterým byla v obnoveném řízení o odstranění stavby zamítnuta žádost žalobkyně o dodatečné povolení stavby „stavební úpravy komunikace, Hutisko – Solanec, Solanec pod Soláněm“, umístěné na pozemcích p. č. 208/11, 219 (PK 219, 220), 220/2, 841, 1179/1 a 2228, vše v k. ú. Solanec pod Soláněm (dále „stavba“).

[2] Žalovaný rozhodnutím ze dne 7. 11. 2018, č. j. KUZZL 64599/2018, zamítl odvolání žalobkyně a potvrdil rozhodnutí stavebního úřadu ze dne 10. 7. 2018, č. j. MěÚ-RpR/25703/2018, kterým bylo v obnoveném řízení rozhodnuto o odstranění stavby „stavební úpravy komunikace, Hutisko – Solanec, Solanec pod Soláněm“, umístěné na pozemcích p. č. 208/11, 219 (PK 219, 220), 220/2, 841, 1179/1 a 2228, vše v k. ú. Solanec pod Soláněm (dále „stavba“).

[3] Pro věc jsou podstatné následující skutečnosti. Dne 26. 11. 2004 se osoby zúčastněné na řízení I) a II) obrátily na stavební úřad se stížností na realizaci terénních úprav při rekonstrukci mostu v prostoru u Kamenného mostu v k. ú. Hutisko-Solanec. Dne 20. 7. 2005 zahájil stavební úřad řízení o odstranění předmětné stavby. Jelikož přes opakované prodlužování lhůty k podání žádosti o dodatečné povolení stavby stavebník (žalobkyně) takovou žádost nepodal, nařídil stavební úřad dne 24. 6. 2008 odstranění této stavby; rozhodnutí nabylo právní moci dne 25. 7. 2008. Usnesením stavebního úřadu ze dne 31. 8. 2009 byla žalobkyni stanovena prodloužená náhradní lhůta k odstranění stavby do 31. 10. 2009. Dne 7. 10. 2009 sdělila žalobkyně stavebnímu úřadu, že nepovolený stav byl upraven v souladu s rozhodnutím o nařízení odstranění stavby tak, že byl obnoven stav před povodněmi v roce 1997. Dne 7. 12. 2009 se na stavební úřad obrátily osoby zúčastněné na řízení I) a II) se žádostí o obnovu řízení, kterou odůvodnily obsahem usnesení Okresního soudu ve Vsetíně, pobočka ve Valašském Meziříčí ze dne 10. 6. 2009, podle kterého je předmětné rozhodnutí o odstranění stavby absolutně materiálně nevykonatelné. Poté, co bylo stavebním úřadem opakovaně rozhodnuto o zamítnutí obnovy řízení pro neexistenci zákonných důvodů, bylo po opakovaném zrušujícím rozhodnutí žalovaného na základě jeho závazného názoru rozhodnuto stavebním úřadem dne 1. 8. 2011 o obnově řízení ve věci odstranění předmětné stavby a toto rozhodnutí bylo potvrzeno žalovaným dne 15. 11. 2011. V návaznosti na uvedené podala žalobkyně dne 21. 2. 2012 žádost o dodatečné povolení předmětné stavby; ta byla poté ve výsledku dodatečně povolena rozhodnutím stavebního úřadu ze dne 31. 10. 2014, které bylo po odvolání osob zúčastněných na řízení potvrzeno rozhodnutím žalovaného ze dne 27. 3. 2015.

[4] Proti posledně jmenovanému rozhodnutí žalovaného brojily osoby zúčastněné na řízení žalobou u Krajského soudu v Ostravě (dále „krajský soud“), který svým rozsudkem ze dne 12. 4. 2017, č. j. 22 A 49/2015-44, uvedené rozhodnutí žalovaného, jakož i předcházející rozhodnutí stavebního úřadu zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. V tomto rozsudku zavázal krajský soud správní orgány právním názorem, že obnova řízení, která byla povolena stavebním úřadem dne 1. 8. 2011 ve spojení s rozhodnutím žalovaného ze dne 15. 11. 2011, byla povolena nezákonně, bez naplnění zákonných důvodů ve smyslu § 100 odst. 1 správního řádu. Za situace, kdy byla, byť nezákonně, povolena obnova řízení, bylo povinností správního orgánu vycházet ze společných ustanovení pro obnovené řízení, zejména pak § 102 odst. 7 správního řádu, tedy šetřit práva nabytá v dobré víře. Mělo tedy být správními orgány zohledněno, že důvodem obnovy řízení bylo pochybení správního orgánu ve formulaci výroku původního rozhodnutí o odstranění stavby, a to měl být také nedostatek, který měl být v obnoveném řízení napraven. Žalobci [nyní osoby zúčastněné na řízení I) a II)] byli podle krajského soudu v dobré víře, že původní rozhodnutí o odstranění stavby je v souladu s právem, a nikdy netvrdili opak. Nebyly dány žádné skutkové okolnosti, pro které by mělo být řízení doplňováno, a proto mělo být zaměřeno pouze na změnu formulace výroku o odstranění stavby tak, aby se stal vykonatelným. Obnovením řízení o odstranění stavby tak podle soudu nebyla automaticky otevřena možnost provést „řízení

pokračování

v řízení“, tj. dát stavebníkovi znovu možnost podat žádost o dodatečné povolení stavby. Proti tomuto rozsudku krajského soudu nebyla podána kasační stížnost.

[5] Po vrácení věci krajským soudem k dalšímu řízení stavební úřad rozhodnutím ze dne 10. 7. 2018 zamítl žádost žalobkyně o dodatečné povolení předmětné stavby, přičemž toto rozhodnutí bylo k odvolání žalobkyně potvrzeno rozhodnutím žalovaného.

[6] Toto rozhodnutí posléze zrušil krajský soud rozsudkem ze dne 26. 9. 2019, č. j. 64 A 42/2018-42. Krajský soud v odůvodnění uvedl, že správní orgány postupovaly dle závazného právního názoru vysloveného zrušujícím rozsudkem č. j. 22 A 49/2015-44, nicméně krajský soud nyní posoudil optikou žalobních bodů celou věc v odlišném složení senátu odchylně od závěrů vyslovených v předcházejícím rozsudku. Předchozí rozhodnutí krajského soudu nevedlo ve výsledku ke spravedlivému vyřešení projednávané věci; jakkoli totiž lze v obecné rovině souhlasit se závěrem o nezákonnosti obnovy řízení o odstranění předmětné stavby, nebyl krajský soud podle nynějšího názoru oprávněn vůbec zkoumat otázku zákonnosti rozhodnutí o obnově řízení o odstranění stavby, a tedy ani její vliv na tehdy napadené rozhodnutí, neboť rozhodnutí o obnově řízení nebylo soudnímu přezkumu vůbec otevřeno. Přezkumu totiž v řízení pod sp. zn. 22 A 49/2015 podléhalo pouze rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 3. 2015, kterým bylo zamítnuto odvolání osob zúčastněných na řízení proti rozhodnutí stavebního úřadu ze dne 31. 10. 2014. Bylo totiž nutné ctít zásadu presumpce správnosti správních aktů, která je základním atributem demokratického právního státu stejně jako princip dobré víry jednotlivce ve správnost aktů veřejné moci a ochrana dobré víry v nabytá práva konstituovaná akty veřejné moci. Pravomocné rozhodnutí o povolení obnovy řízení o odstranění stavby nebylo nikým napadeno, přitom se jedná o rozhodnutí ve smyslu § 65 s. ř. s., které není vyloučeno ze soudního přezkumu. Tedy bez ohledu na to, z jakých důvodů a na základě jakých skutečností bylo správními orgány rozhodnuto o obnově řízení o odstranění stavby, a bez ohledu na to, jak se uvedené rozhodnutí může s odstupem času jevit účastníkům řízení, správním orgánům a v neposlední řadě i soudům, je třeba zásadně ctít zásadu presumpce správnosti správních aktů, tedy v projednávané věci presumpci správnosti pravomocného rozhodnutí o obnově řízení, které nikdy nebylo příslušným orgánem v předepsaném řízení nijak odklizen, tudíž toto rozhodnutí nutně vyvolává právní účinky, jak trefně označila žalobkyně, „se vším všudy“.

[7] Krajský soud se neztotožnil ani s poukazem na § 102 odst. 7 správního řádu, podle kterého je v obnoveném řízení nutné šetřit práva nabytá v dobré víře. Osoby zúčastněné na řízení, které vystupovaly v přechozím soudním řízení jako žalobci, totiž v řízení o odstranění stavby nemohly nabýt žádná veřejná subjektivní práva z tohoto rozhodnutí, neboť řízení o odstranění stavby není řízením zahajovaným na žádost, ale z úřední povinnosti. Krajský soud uzavřel, že veškeré uvedené skutečnosti nutně musí vést k tomu, že ačkoli správní orgány postupovaly při svém rozhodování zcela v intencích zrušujícího rozsudku krajského soudu, je jejich rozhodnutí pro nerespektování základních zásad správního řízení stiženo nezákonností.

[8] Stavební úřad nejen rozhodnutím ze dne 10. 7. 2018 zamítl žádost žalobkyně o dodatečné povolení předmětné stavby, nýbrž rozhodl i o odstranění této stavby. To žalovaný k odvolání žalobkyně potvrdil napadeným rozhodnutím. Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně žalobu u krajského soudu, který jí rozsudkem ze dne

26. 9. 2019, č. j. 64 A 42/2018-42, vyhověl a zrušil napadené rozhodnutí i prvostupňové rozhodnutí stavebního úřadu a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

[9] Ke kasačním stížnostem osob zúčastněných na řízení zrušil Nejvyšší správní soud citované rozsudky, a to rozsudkem ze dne 31. 3. 2022, č. j. 2 As 328/2019-50, rozsudek č. j. 64 A 43/2018-38 a rozsudkem ze dne 6. 5. 2022, č. j. 2 As 327/2019-48, rozsudek č. j. 64 A 42/2018-42. Zrušovacím důvodem v obou případech byly závěry usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 2. 2022, č. j. 1 Azs 16/2021-50. Nejvyšší správní soud zdůraznil, že krajský soud v rozsudku ze dne 12. 4. 2017, č. j. 22 A 49/2015-44, zavázal žalovaného k provedení obnovy řízení v rozsahu společných ustanovení pro obnovené řízení, zejména pak § 102 odst. 7 správního řádu. Žalovaný měl zohlednit, že důvodem obnovy řízení bylo pochybení správního orgánu ve formulaci výroku původního rozhodnutí o odstranění stavby. To měl být také nedostatek, který měl být v obnoveném řízení napraven. Žalovaný i stavební úřad měli v intencích tohoto právního názoru znovu rozhodnout v souladu s § 78 odst. 5 s. ř. s. Tímto názorem byl však vázán i samotný krajský soud v dalším řízení. Pokud krajský soud zavázal žalovaného právním názorem odlišným od názoru vysloveného v rozsudku ze dne 12. 4. 2017, vybočil z principu kasační vázanosti. Krajský soud měl posoudit, zda žalovaný postupoval ve vztahu k rozsudku ze dne 12. 4. 2017 v souladu s § 78 odst. 5 s. ř. s.

[10] Krajský soud následně spojil projednávané věci ke společnému projednání a rozhodnutí usnesením ze dne 31. 10. 2022. Věci jsou nadále vedeny pod sp. zn. 64 A 42/2018.

[11] Krajský soud rozsudkem ze dne ze dne 6. 12. 2022, č. j. 64 A 42/2018-79 (dále též „napadený rozsudek“), rozhodl tak, že žaloby zamítl.

[12] Krajský soud byl vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu ve smyslu § 110 odst. 4 s. ř. s. a posuzoval pouze, zda žalovaný postupoval při vydání svých rozhodnutí v souladu s právním názorem krajského soudu vysloveným v rozsudku ze dne 12. 4. 2017. Krajský soud setrval na již vyjádřeném stanovisku, že žalovaný postupoval zcela v souladu s právním názorem, jímž byl vázán.

[13] Dle krajského soudu správní orgány zohlednily, že důvodem obnovy řízení bylo pochybení správního orgánu ve formulaci výroku původního rozhodnutí o odstranění stavby a v zásadě pouze to měl být nedostatek, který měl být v obnoveném řízení napraven. Správním orgánům nezbyla jiná možnost než zamítnout žádost o dodatečné povolení stavby (podanou v obnoveném řízení) a zároveň rozhodnout o odstranění stavby.

II. Kasační stížnost žalobkyně a vyjádření žalovaného a osob zúčastněných na řízení

[14] Žalobkyně (dále „stěžovatelka“) brojí proti napadenému rozsudku kasační stížností, jejíž důvody podřazuje pod § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., požaduje jej zrušit a věc vrátit k dalšímu řízení krajskému soudu.

[15] Stěžovatelka nesouhlasí s postupem správních orgánů ani krajského soudu, protože nepovažuje výklad krajského soudu ve vztahu k obnově řízení za správný, a to proto, že omezení rozsahu obnovy řízení považuje za narušení svého procesního postavení jako adresáta státní správy.

pokračování

[16] Krajský soud svým rozsudkem připustil napravit v obnově řízení závažné procesní pochybení správních orgánů, ale obdobně nejedná s žalobkyní, protože jí neumožnil podat žádost o dodatečné povolení stavby. Krajský soud podle stěžovatelky umožnil vstupovat státu do řízení a napravit dílčí otázky, ale řízení obnovit (otevřít) pouze v jeho prospěch, ale pro ostatní účastníky řízení zůstalo řízení neobnovené.

[17] Stěžovatelka namítá, že krajský soud vymezil přezkum rozsahu obnovy řízení nesprávně. Řízení má být obnoveno jako celek. Z řízení o obnově nelze vyjmout některé dílčí otázky s odůvodněním, že to v obnově řízení nelze rozhodovat.

[18] Stěžovatelka trvá na tom, že jí nesmí být upíráno právo podat žádost o dodatečné povolení stavby v případě obnoveného řízení, pokud mají být zachována její práva v rozsahu původního řízení. Pokud je řízení obnoveno, musí mít všichni účastníci možnost a právo využít všech procesních úkonů, ke kterým byli oprávněni v původním řízení. Každý jiný výklad, potažmo výklad krajského soudu v této věci, lze považovat za bezdůvodné krácení procesních práv.

[19] Osoby zúčastněné na řízení ve vyjádření ke kasační stížnosti uvádějí, že předmět nyní posuzovaného případu je věcí již rozhodnutou, veškerými argumenty se zabýval Nejvyšší správní soud a v souladu s vysloveným názorem Nejvyššího správního soudu rozhodl i krajský soud.

[20] Osoby zúčastněné na řízení mají za to, že kasační stížnost je nepřípustná podle § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s., jelikož směřuje proti rozhodnutí, jímž krajský soud rozhodl znovu poté, kdy jeho původní rozhodnutí bylo zrušeno Nejvyšším správním soudem. Navrhují, aby byla kasační stížnost jako nepřípustná odmítnuta.

[21] Žalovaný v plném rozsahu odkazuje na svá předchozí vyjádření. Je přesvědčen o tom, že ve vztahu k rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 12. 4. 2017, č. j. 22 A 49/2015-44 postupoval v souladu s § 78 odst. 5 s. ř. s.

[22] Podle žalovaného uplatnila stěžovatelka své námitky (polemiku) k důsledkům nezákonně povolené obnovy řízení opožděně. Nesouhlasila-li se závěry krajského soudu v rozsudku ze dne 12. 4. 2017, č. j. 22 A 49/2015-44, mohla jej napadnout kasační stížností, což však neučinila.

[23] Žalovaný se neztotožňuje ani s názorem stěžovatelky, že postup správních orgánů vyvolává procesní nerovnost účastníků řízení. Krajský soud postupoval správně, když poměřil míru zásahu do práv jednotlivých účastníků řízení a rozhodl tak, že negativní dopady na ně byly minimalizovány. Žalovaný též poukazuje na to, že po řízení o odstranění stavby, které probíhalo 3 roky, bylo o odstranění stavby pravomocně rozhodnuto v roce 2008, což mohlo u osob zúčastněných na řízení, které iniciovaly řízení o odstranění stavby, vyvolat dobrou víru ve správnost a zákonnost tohoto správního aktu. Až do vydání usnesení Okresního soudu ve Vsetíně, jímž byl v roce 2009 zamítnut jejich návrh na exekuci výše uvedeného rozhodnutí, jim svědčila presumpce dobré víry ve správnost a zákonnost tohoto rozhodnutí. Nikdo z účastníků řízení, včetně stěžovatelky, nepředpokládal, že původní rozhodnutí o odstranění stavby má vadu.

[24] Důvodem obnovení řízení bylo chybné znění výroku, kvůli němuž nebylo správné rozhodnutí vykonatelné. Zjištění, že obnova řízení byla nezákonná, nemůže být přičítáno k tíži osobám zúčastněným na řízení. A vzhledem k tomu, že obnova řízení neměla být vůbec povolena, neměla z tohoto řízení těžit ani stěžovatelka. V původním řízení totiž měla dostatečně dlouhou dobu pro podání žádosti o dodatečné povolení stavby. Stěžovatelka tak však neučinila.

[25] Žalovaný s ohledem na uvedené skutečnosti navrhuje, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[26] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval otázkou přípustnosti kasační stížnosti. Kasační stížnost je podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.) osobou oprávněnou (§ 102 s. ř. s.). Stěžovatelka je rovněž zastoupena advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[27] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., přičemž zjistil, že v této věci se už jedná o druhou kasační stížnost, tentokrát je ale stěžovatelkou žalobkyně.

[28] V nyní projednávané věci se jedná o opakovanou kasační stížnost. S ohledem na § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. je opakovaná kasační stížnost v téže věci přípustná jen za předpokladu, že jako její důvod je namítáno, že se soud neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu. V opakované kasační stížnosti je dále možné dle judikatury brojit proti rozhodnutí krajského soudu v otázkách, kterými se Nejvyšší správní soud v předchozím zrušovacím rozsudku nezabýval.

[29] Podle § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. *kasační stížnost je dále nepřípustná proti rozhodnutí, jímž soud rozhodl znovu poté, kdy jeho původní rozhodnutí bylo zrušeno Nejvyšším správním soudem; to neplatí, je-li jako důvod kasační stížnosti namítáno, že se soud neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu.*

[30] Uvedené ustanovení komplexně, i s přihlédnutím k předchozí judikatuře, interpretoval rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 22. 3. 2011, č. j. 1 As 79/2009-165, v němž uvedl (zvýraznění provedl nyní tříčlenný senát):

„19. Zruší-li Nejvyšší správní soud podle § 110 odst. 1 s. ř. s. rozsudek krajského soudu a vrátí-li mu věc k dalšímu řízení, zaváže jej současně podle § 110 odst. 3 s. ř. s. svým právním názorem pro další postup či rozhodnutí. Závazným právním názorem se podle § 110 odst. 3 s. ř. s. rozumí ve zrušujícím rozsudku vyjádřený závěr o aplikaci a interpretaci práva, jež bylo nebo mělo být užito v rozhodované věci a jímž se soud zabýval ke kasačním námitkám, nebo jímž se zabýval nad jejich rámec v mezích ustanovení § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. 20. Možnost účastníků řízení napadnout nové rozhodnutí krajského soudu je omezena ustanovením § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s., podle něhož je kasační stížnost nepřípustná proti rozhodnutí, jímž soud rozhodl znovu poté, kdy jeho původní rozhodnutí bylo zrušeno Nejvyšším správním soudem; to neplatí, je-li jako důvod kasační stížnosti namítáno, že se soud neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu. 21. Podle nálezu Ústavního soudu ze dne 8. 6. 2005, sp. zn. IV. ÚS 136/05, zajišťuje toto ustanovení, aby se Nejvyšší správní soud nemusel zabývat znovu věcí, u které již jedenkrát svůj právní názor vyslovil, a to v situaci, kdy se tímto právním názorem krajský soud řídil. Podrobit

pokračování

takovéto rozhodnutí novému přezkumu v rámci řízení o kasační stížnosti by postrádalo smysl, neboť ve svých důsledcích by v případě připuštění nového přezkumu mohly nastat toliko dvě možné situace. Buď by kasační soud setrval na svém původním názoru, takže by věcné projednání kasační stížnosti nemělo pro stěžovatele žádný význam, nebo by vyslovil právní názor jiný, takže by postupně rozličnými právními názory zcela rozvrátil právní jistotu a popřel princip předvídatelnosti soudních rozhodnutí. 22. Podle těchto zásad postupoval rozšířený senát v usnesení ze dne 8. 7. 2008, č. j. 9 Afs 59/2007-56, publ. pod č. 1723/2008 Sb. NSS, v němž uvedl, že „zruší-li Nejvyšší správní soud v řízení o kasační stížnosti rozhodnutí krajského soudu, je vysloveným právním názorem vázán nejen krajský soud, ale také Nejvyšší správní soud sám, rozhoduje-li za jinak nezměněných poměrů v téže věci o kasační stížnosti proti novému rozhodnutí krajského soudu. Změny původně vysloveného právního názoru se senát, který o nové kasační stížnosti rozhoduje, nemůže domoci ani předložením věci rozšířenému senátu postupem podle § 17 s. ř. s.“ 23. Lze tedy konstatovat, že ustanovení § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. obecně vyjadřuje nepřípustnost kasačních stížností směřujících proti rozhodnutím soudu vydaným po předchozím zrušení jejich původních rozhodnutí Nejvyšším správním soudem. Tato zásada nepřípustnosti kasačních stížností je prolomena jen v případech, kdy je namítáno, že se soud neřídil závazným právním názorem vysloveným ve zrušujícím rozhodnutí. 24. Ze zákazu opakované kasační stížnosti judikatura Ústavního soudu a Nejvyššího správního soudu dovodila nad rámec doslovného znění § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. výjimky, jejichž respektování znamená dodržení smyslu a účelu rozhodování Nejvyššího správního soudu. Dospěla k závěru, že toto ustanovení nelze vztáhnout zejména na případy, kdy Nejvyšší správní soud vytýká nižšímu správnímu soudu procesní pochybení nebo nedostatečně zjištěný skutkový stav, případně nepřezkoumatelnost jeho rozhodnutí. Odmítnutí kasační stížnosti za tohoto procesního stavu by znamenalo odmítnutí věcného přezkumu rozhodnutí z pohledu aplikace hmotného práva. 25. I tyto výjimky je nutno vnímat v kontextu citovaného ustanovení, tedy tak, že námitky opakované kasační stížnosti se musí pohybovat v rámci již vysloveného právního názoru či pokynu, tj. v mezích závěrů Nejvyššího správního soudu, které v dané věci vyslovil, anebo musí směřovat k právní otázce v první kasační stížnosti neřešené proto, že – zejména pro vadný procesní postup nebo vadu obsahu rozhodnutí krajského soudu - řešena být nemohla. Pokud by se ovšem mimo tyto výjimky připustil stav, že v opakovaných kasačních stížnostech účastníci mohou měnit jejich rozsah a důvody mimo rámec předchozího závazného právního názoru či pokynu, zákaz opakovaného projednání věci kasačním soudem by se tím popřel.

26. Lze tedy shrnout, že ustanovení § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. limituje přípustnost kasační stížnosti ve vztahu k otázkám již dříve v téže věci Nejvyšším správním soudem závazně posouzeným.“

[31] Z výše uvedeného právního názoru rozšířeného senátu je patrné, že v kasačním řízení nelze podruhé přezkoumávat ty právní otázky, které byly přezkumu podrobeny v řízení o první kasační stížnosti. Zákaz opakování kasační stížnosti se vztahuje na právní otázky, přičemž je nerozhodné, kdo podal první kasační stížnost a kdo podává kasační stížnost druhou. Není tedy překážkou uplatnění § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. a odmítnutí druhé kasační stížnosti, pokud k první kasační stížnosti žalovaného správního orgánu byly určité právní otázky Nejvyšším správním soudem posouzeny a tytéž otázky požaduje přezkoumat žalobkyně či jiný účastník řízení či zúčastněná osoba, tedy někdo jiný než žalovaný správní orgán jako původní stěžovatel. Rozhodné je výlučně to, zda druhou kasační stížností jsou k posouzení nastoleny tytéž právní otázky, které již byly posouzeny v řízení o první kasační stížnosti.

[32] O takový případ jde i nyní. Nejvyšší správní soud v předchozím zrušujícím rozsudku uvedl, že „*krajský soud vybočil z principu kasační vázanosti, jestliže v napadeném rozsudku zavázal žalovaného právním názorem odlišným od právního názoru vysloveného ve svém prvním rozsudku č. j. 22 A 49/2015-44. Krajský soud zatížil napadený rozsudek nezákonností, pro kterou je nutno jej zrušit. V dalším řízení se bude zabývat otázkou, zda žalovaný postupoval ve vztahu k rozsudku č. j. 22 A 49/2015-44 v souladu s § 78 odst. 5 s. ř. s., či nikoliv.*“

[33] Nejvyšší správní soud tedy ohledně posouzení provedení obnovy řízení zavázal krajský soud jasným právním názorem, který byl respektován, a krajský soud tedy rozhodl v jeho intencích. Námitky stěžovatelky jsou v tomto směru nepřijatelné.

[34] Stěžovatelka krajskému soudu nevytýká, že se neřídil závazným názorem Nejvyššího správního soudu, nenamítá kupř. nepřezkoumatelnost rozsudku krajského soudu či jiné vady řízení a netvrdí ani, že by v jejím případě byla dána některá z výjimek z nepřijatelnosti opakované kasační stížnosti. Ostatně Nejvyšší správní soud zrušil rozsudky krajského soudu nikoliv pro nepřezkoumatelnost či procesní vady, ale protože se krajský soud odchýlil od závazného právního názoru, který vyslovil odlišný senát krajského soudu v předchozím rozhodnutí ve věci.

[35] Krajský soud se v napadeném rozsudku zcela řídil závazným právním názorem kasačního soudu. Kasační stížnosti stěžovatelky je postaveny pouze na polemice s argumentací správních orgánů a s již vypořádanými argumenty krajského soudu, především jeho rozsudku č. j. 22 A 49/2015-44. Proti tomu však stěžovatelka nepodala kasační stížnost, ačkoliv mohla.

[36] Podstatné je, že hlavní stížní námitkou stěžovatelky je nesouhlas s postupem krajského soudu, který hodnotí jako nesprávný. Soudem potvrzené omezení rozsahu obnovy řízení považuje za narušení jejího procesního postavení jako adresáta státní správy.

[37] K námitkám polemizujícím o zákonnosti či nezákonnosti obnovy řízení stačí uvést, že v této fázi řízení je již nelze věcně posuzovat v řízení o kasační stížnosti. Prostor k tomu by byl při případném napadení správního rozhodnutí ve věci povolení obnovy řízení, proti němuž se mohla stěžovatelka bránit v soudním řízení správním žalobou, což však neučinila.

[38] Stejně tak stěžovatelka nevyužila možnost zvrátit pro ni nepříznivé právní posouzení vyslovené krajským soudem v rozsudku ze dne 12. 4. 2017, č. j. 22 A 49/2015-44, ačkoliv tak učinit mohla. Krajský soud se v odůvodnění vyjadřuje k rozsahu obnovy řízení a postupu žalovaného zejména na str. 5 dotyčného rozsudku.

[39] Jak již ostatně uvedl v rozsudku ze dne 31. 3. 2022, č. j. 2 As 328/2019-56, „*Nejvyšší správní soud závěrem podotýká, že proti názoru krajského soudu vyslovenému v rozsudku č. j. 22 A 49/2015-44 nepodali žalovaný ani žalobkyně (v původním řízení osoba zúčastněná na řízení) kasační stížnost, ačkoliv tak učinit mohli. Žalobkyně tedy nevyužila svých zákonem stanovených možností zvrátit pro ni nepříznivé právní posouzení, jímž byl v napadeném rozsudku krajský soud vázán. Ani Nejvyššímu správnímu soudu již v této fázi řízení nepřísluší posuzovat otázku zákonnosti právního názoru vysloveného v rozsudku č. j. 22 A 49/2015-44, proti němuž ani stěžovatelé nic nenamítají. Stejně tak Nejvyššímu správnímu soudu nyní nepřísluší zabývat se otázkou zákonnosti rozhodnutí ve věci povolení obnovy řízení, proti němuž*

pokračování

se lze v soudním řízení správním bránit žalobou (podle usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 6. 2007, čj. 5 As 13/2006-46).“

IV. Závěr a náklady řízení

[40] Kasační stížnost stěžovatelky je tedy nepřipustná. Jejímu věcnému projednání brání § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s., jelikož námitky v ní obsažené se týkají právních otázek, které byly již ve věci stěžovatelky závazně posouzeny Nejvyšším správním soudem v jeho rozsudcích ze dne 31. 3. 2022, č. j. 2 As 328/2019-50, a ze dne 6. 5. 2022, č. j. 2 As 327/2019-48. Nejvyšší správní soud proto nepřipustnou kasační stížnost odmítl podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.

[41] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 3 věty první a § 120 s. ř. s. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

[42] O nákladech řízení osob zúčastněných na řízení I) a II) rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 5 s. ř. s. ve spojení s § 120 téhož zákona. Osobám zúčastněným na řízení I) a II) nebyla uložena žádná povinnost, v souvislosti s níž by jim vznikly náklady řízení. Nejsou zde prokazatelně ani žádné další náklady, které by jim bylo třeba přiznat podle věty druhé téhož ustanovení (z důvodů zvláštního zřetele hodných). Osoby zúčastněné na řízení I) a II) proto nemají právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

[43] Podle § 10 odst. 3 *in fine* zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích platí, že byl-li návrh na zahájení řízení před prvním jednáním odmítnut, soud vrátí z účtu soudu zaplacený poplatek. Nejvyšší správní soud proto rozhodl o vrácení zaplaceného soudního poplatku. V souladu s § 10a odst. 1 téhož zákona k tomu stanovil lhůtu 30 dnů.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 13. července 2023

JUDr. Karel Šimka
předseda senátu